

AUSTRALIJA

2 dalis – BIO

Australijai būdinga išskirtinė augalija ir gyvūnija, nes ji viena iš pirmųjų atsiskyrė nuo Gondvanos žemyno. Jai būdingi 80% gyvūnų ir augalų, kurių nerandama kituose žemynuose.

Didelę žalą žemynui padarė žmonių atvežti gyvūnai ir augalai: kaktusai, rupūžės, kiaulės, ožkos ir kt.

Australijos floroje ir faunoje labai dažni yra endemikai – rūšys, gyvuojančios tik tam tikroje teritorijoje.

Australijos augmeniją sudaro 20 000 induočių ir 14 000 ne induočių augalų rūšių, taip pat 250 000 grybų ir virš 3000 kerpių rūšių.

Apie 83% žinduolių, 89% roplių, 90% žuvų bei vabzdžių, 93% varliagyvių rūšių gyvenančių žemyne yra endeminės Australijoje gausu nuodingųjų gyvūnų, tarp kurių yra ančiasnapiai, vorai, skorpionai, aštuonkojai, scifomedūzos, moliuskai, karpuotinės ir paprastosios dygliauodegės rajos. Australijoje yra daugiau nuodingųjų nei nenuodingųjų gyvačių rūšių.

Australijoje yra 3 pagrindinės gamtinės zonos. Nuo pusiaujo į pietus eina:

- Drėgnieji atogražų miškai. Auga: eukaliptai (600 rūšių, užauga iki 150 m., šaknys iki 30 m.), palmės, bambukai, figos smaugikės, medinis papartis, araukrijos.
- Savanos. Auga: aukštos žolės, eukaliptai, akacijos (500 rūšių), buteliniai medžiai, kazuarinai (užauga iki 30 m).
- 3. Dykumos ir pusdykumės. Sudaro didžiąją dalį Australijos. Auga įvairios žolės, pavyzdžiui, spinifeksas. Auga skrebai – eukaliptų, kazuarinų ir akacijų sąžalynai. Yra ir efemerų – trumpos vegetacijos augalų.

Ančiasnāpis

Echidna

Emu

Dykumos “kastuvakojė” varlė

Dykliuotasis velnias

Koala lipa
i eukaliptą

Didysis barjerinis rifas

Didysis barjerinis rifas Australijoje – yra didžiausias pasaulyje koralinis rifas. Jo ilgis yra apie 2600 km. Galima sakyti, tai vienas didelis gyvas organizmas sudarytas iš daug mažesnių gyvų organizmų. Didysis barjerinis rifas skirtingose vietose nuo krantų nutolęs nuo 15 iki 200 km ir užima apie 344 000 km², jį galima pamatyti net iš kosmoso. Pagrindinė rifo dalis jungia apie 2900 pavienių rifų, apsuptų beveik 900 barjerų, sudarančių pakrantės salas. Vidurinėje dalyje rifai labiau išsibarstę, šiaurėje ir pietuose – vienas šalia kito. Tarp Didžiojo barjerinio rifo ir pakrantės yra lagūna. Čia mažai kur yra giliau nei 100 m., dugną dengia drumstas sluoksnis.

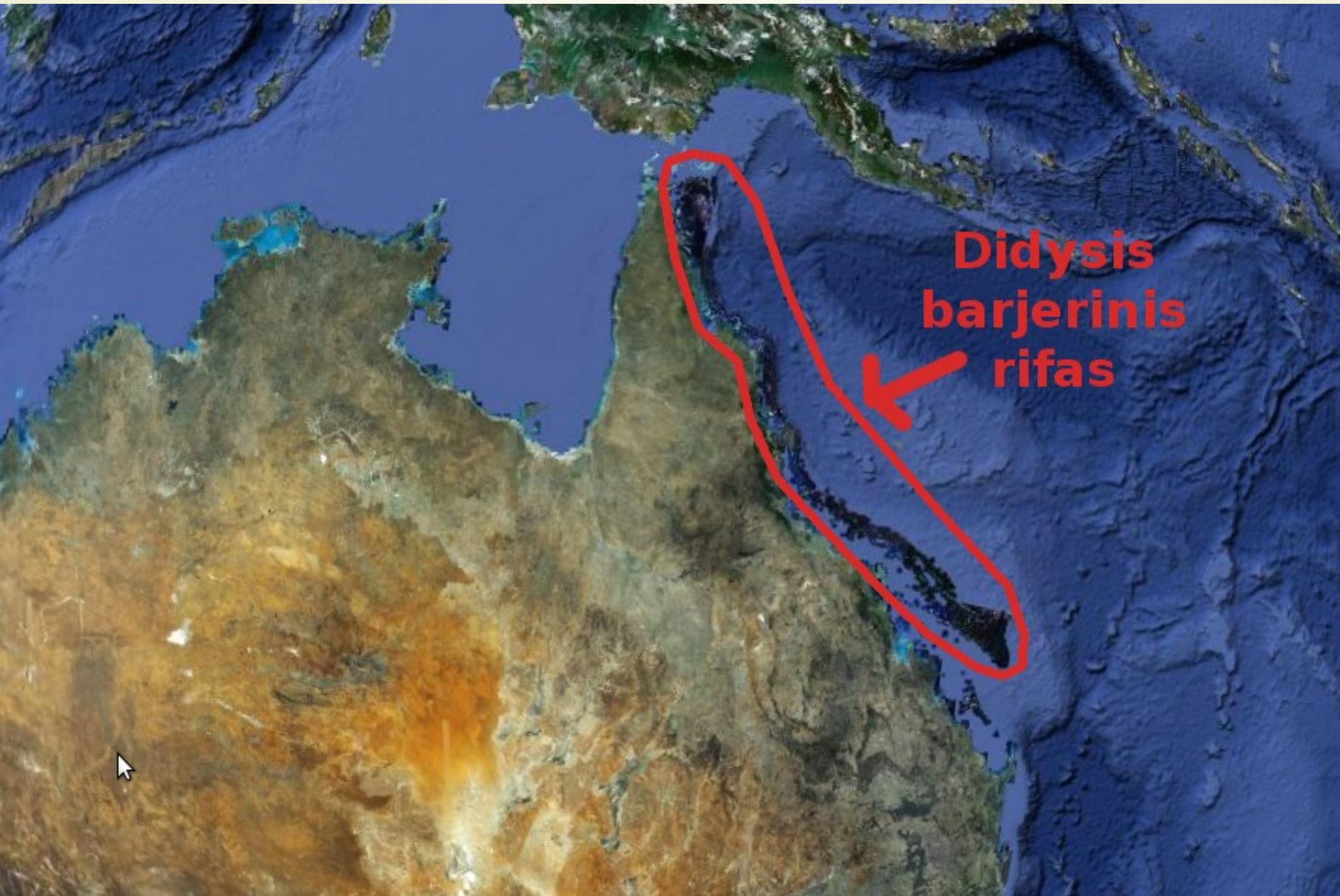
Didysis barjerinis rifas pradėjo kurtis dar prieš 18 mln. metų. Barjeriniai rifai yra kolonijinių koralų statiniai. Jie sudaryti iš tūkstančių polipų. Šie sluoksnis po sluoksnio tvirtai gula vienas ant kito, sudarydami kalkių skeletus. Jie susijungia su kaimyniniais polipais, taip sutvirtindami rifą. Jį dar sutvirtina ir kalkiniai dumbliai, gaminantys kalkes, taip pat kiti dumbliai, gaminantys kitą, pamatą sutvirtinančią medžiagą. Polipų dauginimosi metu rifai plečiasi.

1981 m. įtrauktas į UNESCO pasaulios paveldo sąrašą, o CNN pavadino jį “vienu iš 7-ių natūralios gamtos stebuklų”.

Rife yra apie 400 rūšių koralų. Visi jie yra skirtingi, įvairių spalvų, nors dažniausiai jie būna balti, ir didžioji barjerinio rifo dalis yra balta. Tai medžiaga, iš kurios suformuotas rifo skeletas, sudarytas iš negyvų polipų. Gyvi polipai būna įvairių spalvų ir formų. Čia gausu pačių įvairiausių koralų, pinčių, kitų spalvingų būtybių.

Didžiajame barjeriniame rife gyvena daugiau kaip 3000 gyvūnų rūšių. Ypač gausu aktinijų, krevečių, jūros žvaigždžių, krabų, bežiaunių moliuskų, holoturijų, jūrų sraigčių. Niekur kitur nėra tiek daug jūrų vėžlių. Sekliame vandenyje grobio ieško vandens paukščiai. Yra apie 200 rūšių moliuskų, daugiau kaip 2000 žuvų (Maždaug dešimtadalis visų žinomų rūšių). Šios minta koralais, yra plėšrūnų.

Rife daug simbiozės pavyzdžių – smulkios žuvelės valo nuo stambiujų parazitus ir negyvus audinius. Taip smulkios žuvys pasimaitina, o didžiosios būna švarios ir sveikos. Krabų pora gyvena urve kartu su gerai matančiais gružliais, kurie prastą regą turinčius krabus perspėja apie pavojų.

**Didysis
barjerinis
rifas**

Akmenžuvė

